Liikenne- ja viestintäministeriön kirjallinen lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle kansalaisaloitteesta dieselautojen käyttövoimaveron poistosta (KAA 6/2019 vp)

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on kutsunut liikenne- ja viestintäministeriön kuultavaksi kansalaisaloitteesta, jossa ehdotetaan käyttövoimaveron poistoa dieselpolttoainetta käyttäviltä autoilta.

Dieselautojen käyttövoimaverolla pyritään Suomessa tasaamaan suoraan verotuksesta johtuvia kustannuseroja eri teknologioiden välillä. Dieselöljyn verotasoa on alennettu 25,95 sentillä litraa kohden verrattuna siihen tasoon, mikä se ilma tukea olisi Suomen ympäristöperusteisen energiaveromallin mukaan. Alennuksella on haluttu tukea vientiteollisuutta sekä hyötyliikennettä ja sen kustannus valtiontaloudelle on työ- ja elinkeinoministeriön mukaan ollut vuosina 2016 – 2018 n. 460 miljoonaa euroa vuodessa, kun huomioidaan henkilöautojen käyttövoimaverotus.

Mikäli dieselkäyttöisten henkilöautojen käyttövoimaverosta luopuminen edellyttäisi dieselöljyn verotuesta luopumista, nostaisi toimenpide dieselöljyn pumppuhintaa merkittävästi, mutta vähentäisi dieselkäyttöisen auton omistamisen kustannuksia. Muutos kohdistaisi verotusta enemmän auton käytön suuntaan. Pelkästään käyttövoimaverosta luopuminen olisi ristiriidassa hallitusohjelman liikenteen päästövähennystavoitteiden kanssa, sillä se laskisi dieselautoilun kokonaiskustannuksia ja siten todennäköisesti lisäisi liikenteen päästöjä jonkin verran.

Pellervon taloustutkimus ja Merit Economics selvittivät osana valtioneuvoston tutkimus- ja selvitystoimintaa sitä, millaisia vaikutuksia verotuen ja käyttövoimaveron poistolla olisi Suomessa.

Tutkijat arvioivat, että muutoksella saavutettaisiin kolmen prosentin vuotuinen vähenemä kotimaan liikenteen CO2-päästöihin siten, että päästövähennyksen yhteiskunnalliset kustannukset (€/tCO2) olisivat maltillisella tasolla keskipitkällä aikavälillä, kun lähestytään vuotta 2030.

Muutoksen vaikutukset kohdistuisivat tutkimuksen mukaan eri maantieteellisille alueille ja kotitalouksille eri tavoin siten, että vaikutukset olisivat suurempia niiden joukossa, jotka autoilevat suhteellisesti paljon.

Tutkijoiden mukaan näitä eroja olisi mahdollista tasata kompensoimalla muutoksesta aiheutuvia kustannuksia käyttövoimaveron poiston lisäksi joko tulonsiirroin tai tuloveron alennuksin. Kokonaisuutena tutkijoiden mukaan verotuen ja käyttövoimaveron poistolla olisi kuitenkin absoluuttisesti maltillinen vaikutus myös ilman erilliskompensaatioita.

Atro Andersson
Erityisasiantuntija
Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki
Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi